

QUICK GUIDE

SUOČAVANJE SA SUŠOM
I NESTAČICOM VODE
ZNAJTE IZ EU ZA LOKALNE
I REGIONALNE VLASTI

Ovaj sadržaj pripremljen je u sklopu projekata REGILIENCE, IMPETUS, TransformAr, ARSINOE i Pathways2Resilience uz podršku EU Misijske za prilagodbu klimatskim promjenama.

SUOČAVANJE SA SUŠOM I NESTAČICOM VODE

ZNANJE IZ EU ZA LOKALNE I REGIONALNE
VLASTI

ŠTO JE SUŠA?

Suša je razdoblje izrazite nestašice vode, koje predstavlja izazov za ekosustave i ljude zbog nedostatka oborine, visokih temperatura i/ili vjetra. Suše se mogu pojaviti bilo gdje u Europi, neovisno o količini oborina, i u bilo kojem dijelu godine.

Kada se pojave u područjima s ograničenom dostupnošću vode ili ondje gdje su vodni resursi već prekomjerno iskorišteni, njihovi učinci postaju izraženiji, što može dovesti do ozbiljne nestašice vode. Takva je situacija uobičajena za južноеuropske zemlje poput Portugala, Španjolske, Italije, Malte, Grčke i Cipra, no sve je češća i u drugim dijelovima Europe, primjerice u Njemačkoj.

Rješavanje problema suša u Europi

Zbog klimatskih promjena, mnoge europske regije već se suočavaju s češćim, intenzivnijim i dugotrajnijim sušama, a taj će se trend nastaviti i u doglednoj budućnosti. Osobito se mediteranska regija mora pripremiti na vruća i sušna ljeta s učestalijim razdobljima suše.

Nekoliko ključnih europskih strategija bavi se pitanjima suše i nestašice vode: [Strategija EU-a o prilagodbi klimatskim promjenama iz 2021.](#), [Akcijski plan za kružno gospodarstvo iz 2020.](#) i [Strategija biološke raznolikosti do 2030. godine](#) te [Okvirna direktiva o vodama usvojena 2020. godine](#). Ovi dokumenti pružaju odgovarajući okvir za ublažavanje učinaka suša i nestašice vode. Osim toga, [Planovi upravljanja sušom](#) postoje u 13 država članica EU: Belgiji, Cipru, Njemačkoj, Grčkoj, Španjolskoj, Francuskoj, Mađarskoj, Irskoj, Italiji, Nizozemskoj, Portugalu, Rumunjskoj i Švedskoj, a često reguliraju kako se voda može koristiti ovisno o stupnju ozbiljnosti suše.

KLJUČNE ČINJENICE I NEDAVNI DOGAĐAJI

Samo od 2011. godine, [Europski opservatorij za sušu \(EDO\)](#) zabilježio je 21 ozbiljnu sušu. U Europi većina šteta uzrokovanih sušom pogađa poljoprivredu, energetske sektor i javnu opskrbu vodom te

godišnja procijenjena šteta iznosi oko 9 milijardi eura.

Nedavne velike suše:

- 2018-2020: Ekstremne suše u zapadnoj i središnjoj Europi 2018., 2019. i 2020. godine prouzročile su znatnu štetu. Samo 2018. godine poljoprivredna šteta iznosila je približno 2 milijarde eura u Francuskoj, 1,4 milijarde eura u Nizozemskoj i 770 milijuna eura u Njemačkoj.
- Ljeto 2024: Suša koja pogađa veći dio Europe ima ozbiljne posljedice na usjeve i rast vegetacije.

Ključni utjecaji suše na vašu zajednicu

Suše mogu imati dugotrajne, izravne i neizravne, učinke na različite gospodarske sektore i prirodne sustave, osobito na:

Poljoprivreda i šumarstvo:

Suše uzrokuju propadanje usjeva u područjima ovisnima o kiši, sušenje šuma, narušeno zdravlje šumskih ekosustava te smanjenje dostupnosti vode za navodnjavanje.

Industrijska i javna vodoopskrba:

Dolazi do smanjenja ili prekida opskrbe vodom, poremećaja u proizvodnji električne energije (posebice hidroenergije) te otežane riječne plovidbe.

Ekosustavi:

Suše dovode do isušivanja vegetacije, rijeka i močvarnih područja, što uzrokuje smanjenje dostupnosti hrane i staništa za brojne biljne i životinjske vrste. [Ovdje](#) pronađite više informacija o utjecajima suša na produktivnost vegetacije.

KAKO PODUZETI MJERE

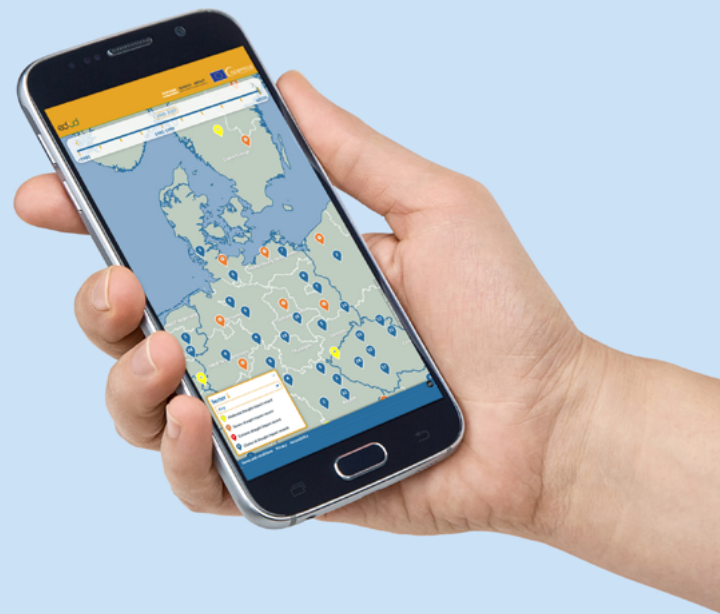
Razumijevanje rizika od suše: podaci, karte i alati

[ThinkHazard!](#) vam omogućuje brzu procjenu rizika od nestašice vode na vašem području jednostavnim upisivanjem naziva lokacije.

[Europski opservatorij za sušu](#) pruža kartu trenutnog stanja suše u Europi, temeljenu na kombiniranom pokazatelju suše koji se ažurira svakih deset dana. [Uvjeti nestašice vode u Europi](#), koji su posljedica suša i prekomjernog iskorištavanja vode, praćeni su [pokazateljem iskorištenosti vodnih resursa](#).

[Europska baza podataka o utjecaju suše](#) nudi karte i podatke o prošlim sušama u Europi te njihovim gospodarskim i ekološkim učincima.

[Europski atlas rizika od suše](#) objavljen 2023. pruža informacije, karte i grafikone koji prikazuju kako bi suše u budućnosti mogle utjecati na poljoprivredu (npr. predviđeni gubici prinosa za usjeve), opskrbu pitkom vodom, proizvodnju energije, riječni promet te kopnene i slatkovodne ekosustave.

Provedite konkretne mjere

[U bazi podataka](#) možete pronaći više od 20 preporučenih mjera za ublažavanje utjecaja suše i nestašice vode, a svaka od njih opisuje troškove i koristi, pravne okvire provedbe te upućuje na provedene studije slučaja. Neke od mjera koje se mogu provesti na razini gradova i općina uključuju:

[Ponovna upotreba vode](#), primjerice [korištenje reciklirane vode u Riba-Roja de Túrria u Španjolskoj](#) za stvaranje zelenih protupožarnih pojaseva, čime se smanjuje rizik od šumskih požara.

[Ograničenje i racionalizacija potrošnje vode](#), kao što je [smanjenje gubitaka iz vodovodne mreže u Lisabonu, Portugal](#).

[Povećanje kapaciteta zadržavanja vode u poljoprivrednim područjima](#), primjerice u [Tameri, Portugal](#).

U Španjolskoj, su planovi upravljanja izvanrednim situacijama na razini općina obavezni za sustave vodoopskrbe koji opslužuju najmanje 20.000 stanovnika te obično slijede [opće smjernice](#) sektora (na španjolskom jeziku) i one za [male i srednje pružatelje usluge javne vodoopskrbe](#).

Procijenite svoje planirane mjere pomoću [alata za samoprocjenu](#) kako biste izbjegli negativne posljedice koje bi mogle povećati ranjivost zajednice, umanjiti dobrobit ili ugroziti održivi razvoj. Alat je dostupan i na hrvatskom jeziku!

PRONAĐITE MOGUĆNOSTI FINANCIRANJA

Pristupite dostupnim mogućnostima financiranja na EU i nacionalnoj razini putem [programa MIP4Adapt](#), kako biste poduprli svoje strategije prilagodbe na sušu.

Uključite dionike i građane u donošenje odluka i poduzimanje mjera.

Proučite MIP4Adapt [uradi sam priručnik za uključivanju dionika i građana u prilagodbu klimatskim promjenama](#) kako biste saznali kako uključiti zajednicu u pripreme za sušu i ublažavanje njezinih posljedica.

BUTTON

BUTTON

PRAKTIČNI PRIMJERI ZA LOKALNE I REGIONALNE VLASTI

Za **inspiraciju** iz stvarnih primjera iz prakse

Otkrijte kratke [priče o prilagodbi](#), poput one o [prilagodbi španjolskih srednjoplaninskih područja klimatskim promjenama](#) ili o [integriranom pristupu upravljanja krajolikom za poboljšanje otpornosti Portugala na šumske požare](#).

Detaljnije informacije možete pronaći odabirom jedne od više od [30 studija slučaja „klimatski utjecaji - Suše“](#) – npr. o [participativnoj strategiji uštede vode i umjetnog obnavljanja vodenih rezervi u sjevernoj Italiji](#) ili o [prilagodbi sušama u močvarama regije Atika u Grčkoj](#).

BUTTON

TREBATE POMOĆ?

Kontaktirajte nas na:

info@regilience.eu

Autorska prava za slike:

- Cover: @Matt Palmer, Unsplash
- Page 3: @Mathieu Odin, Unsplash
- Page 4: European Drought Observatory, mockup
- Page 6: @Olivier Malassingne, Cerema
- Page 7: European Drought Impact Database, mockup.
Water Exploitation Index plus indicator, mockup.
- Page 8: @Slashio Photography, Pexels
@Zaid Ahmed, Pexels
- Page 9: @Mark Stebnicki, Pexels,
DIY Manual on Engaging Stakeholders and Citizens in
Climate Adaptation by MIP4Adapt, mockup.
- Page 10: @Elijah Hiett, Unsplash
@Chiara Guercio, Unsplash
- Page 11: @Remy Penet, Unsplash

QUICK GUIDE

Ovaj sadržaj pripremljen je u sklopu projekata [REGILIENCE](#), [IMPETUS](#), [TransformAr](#), [ARSINOE](#) i [Pathways2Resilience](#) uz podršku EU Misije za prilagodbu klimatskim promjenama.

Ovi su projekti financirani iz programa Europske unije za istraživanje i inovacije Obzor 2020, u sklopu ugovora o bespovratnim sredstvima br. 101036560 (REGILIENCE), br. 101037084 (IMPETUS), br. 101036683 (TransformAr), br. 101037424 (ARSINOE) i br. 101093942 (P2R).

© 2025. This work is licensed under CC BY-NC-SA 4.0

Grafički dizajn: [Agata Smok](#)

